

[Morten Lange.]

gang begået en fejl, uanset om det pågældende lands nationalprodukt er gået passende i vejret.

Med den målsætning er jeg ikke i tvivl om, at vi skal rense ud i u-landslovgivningen. Der er sket træk i den retning i det lovforslag, der foreligger, men der er nok grund til at gøre mere. Sådant noget som fødevarerbistand, som for nogle få år siden var meget populær endog i dette ting, er givetvis noget, der er på retur, ganske enkelt fordi det har ikke noget med u-landsbistand at gøre. Det kan være en humanitær indsats at sørge for, at en befolkning rent akut ikke dør af sult, men løbende tilskud af fødevarer til et land er i mange tilfælde slet ikke nogen hjælp. Det er ikke nogen rationel form for u-landsbistand.

Jeg tror, at der i vid udstrækning gælder det samme for det, som vi ellers har taget huldsaligt til vort hjerte, nemlig de private investeringer, som man har talt med, for at vi kunne få vores ydelse sat passende højt op. Man har gjort det ud fra en målsætning, som tidligere var forholdsvis agtet, nemlig at det blot gjaldt om at få u-landenes almindelige økonomiske aktivitet sat i vejret, og en af de ting, der manglede, var en sædvanlig handelsomsætning, så i det omfang, vi kunne hjælpe til dér med investeringer på privat basis, gik det ind i billedet. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg er tilhænger af, at u-landene så meget som muligt bliver draget ind i den internationale handel med alle de problemer, det giver, og der kunne være alvorlig grund til at lette denne u-landenes mulighed for at komme ind i handelen ved at fjerne en række toldbarrierer o. lign. Men jeg tror altså blot, vi skal være klar over, at det administreres nu bedst som en særskilt sag; det har at gøre med handelsministeriet, spørgsmål om eksportkreditter o. lign.

Der er da også gjort nogle foranstaltninger i det lovforslag, vi nu har, for at trække disse private investeringer mere i den retning. Men jeg tror, vi skal tage noget mere med. Jeg tror, vi skal tage vor lille hjemmegjorte fidus med kaffetolden op til revision. Det er ganske klart, at der er et helt rimeligt hensyn til u-landene i at likvidere en særlig told på kaffe, og det nummer, vi har lavet med, at vi nok har

told på kaffen, men at derefter kommer en del af pengene i en industrialiseringsfond, er nok ikke nogen særlig god løsning. Også fordi industrialiseringsfonden, som den administreres, er så udpræget et led i den private investerings almindelige problematik over for u-landene. Der er ærlig talt ikke meget, der taler for, at denne særlige gevækst på vor u-landslovgivning bør have længere levetid. Den bør afvikles, og kaffetolden kan gå samme vej.

Der er andre ting, jeg tror vi vil stå os ved at holde klar af u-landsbistandsproblematikken. Det kulturelle samarbejde — ja men det er da prisværdigt, lad os dog endelig have kulturelt samarbejde med alle mulige lande i denne verden, der har noget at byde på, og mange af u-landene har mange interessante ting at byde på. Men det er bare en anden sag. Det kan behandles på så mange andre måder, og jeg tror ikke, vi skal rode mere ind i spørgsmålet om u-landsbistand end rimeligt og nødvendigt. Jeg tror, vi skal holde denne sag ude.

Endelig som det sidste, jeg vil pointere: hvis vi skal have chancen for at opfylde en u-landsbistand med offentlige midler, som svarer til vor målsætning, specielt dens sociale tendenser, vil vi gøre klogt i at behandle spørgsmålet om støtte til befrielses- og modstandsorganisationerne uden for u-landshjælpens paragraffer. Dermed være ikke sagt, at vi ikke også skal tage os af denne sag, det synes jeg så sandelig og i høj grad vi skal. Men det er blot en anden sag, som vi står os ved at behandle specielt og med den store omhu, den kræver; den kræver formentlig også et andet departement end u-landsdepartementet, hvis den skal drives fornuftigt.

Jeg har koncentreret mig en del om ting, jeg gerne vil have ud af billedet, især spørgsmålet om de industrielle, private investeringer, som jeg mener hører til helt andre steder i det almindelige danske økonomiske system, og som ikke har noget særligt at gøre i en u-landslovgivning.

Vor målsætning i øvrigt er naturligvis først at finde frem til, hvor vi skal investere støtten, prioritetslandene, som vi kalder det, for den bilaterale støtte. Jeg mener, det må være ganske klart, at vore prioritetslande må være dem, hvor vi har en rimelig grund til at have tillid til, at landets styre vil gå